

8 Febr. — Stortingets Aabning.

Møde den 8de Februar.

Præsident: Stang.

Forhandlingerne begyndte for lukkede Døre.

Præsidenten foreslaar, at Forhandlingerne angaaende Ceremoniellet ved Stortingets Aabning foregaar for lukkede Døre.

Botering:

Præsidentens Forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten tillader sig videre at foreslaa, at han bemyndiges til, efterat de ved Aabningshøitideligheden oplæste Dokumenter er overleverede, at udbringe det sædvanlige Ønske for Kongen, Fædrelandet og Broderriget.

Botering:

Præsidentens Forslag bifaldtes enstemmig.

Præsidenten: Videre tillader Præsidenten sig at foreslaa: Saa snart Stortingets Forhandlinger er aabnede, affendes en Deputation af 12 Medlemmer for at frembære for Hs. Maj. Kongen Stortingets bedste Ønsker for ham og hans Hus.

Botering:

Præsidentens Forslag bifaldtes enstemmig.

Til at modtage Hs. Maj. Kongen opnævnte Præsidenten en Deputation bestaaende af Hr. Dugstad som Formand og forøvrigt af D'Hr. Beseeth, Lavik, Skaar, Helleland, Sveinson, Kinde, Ullmann, Smitt, Kolkinn, Hurum og Ihlen.

Til Medlemmer af den Deputation, der efter den fattede Beslutning har at frembære for Hs. Maj. Kongen Stortingets bedste Ønsker for ham og hans Hus, opnævnte Præsidenten Hr. Herberg som Formand og forøvrigt D'Hr. Winge, Hals, Anderssen, Mustad, Odegaard, Teige, Steen, Reinhardt, Astrup, Bang og Rynning.

Endelig besluttedes efter Forslag af Præsidenten enstemmig:

De i Mødet for lukkede Døre fattede Beslutninger offentliggjøres efter Præsidentens Bestemmelse.

Galleriets Døre blev derefter aabnede.

Præsidenten tillader sig at anmode Formanden for den Deputation, der havde at indhente Hs. Maj. Kongens Bestemmelse om Stortingets Aabning, at afgive Beretning om Udførelsen af sit Hverv.

Bøhn: Jeg har at meddele, at Deputationen har udført sit Hverv, og at Hs. Maj. Kongen til den overbragte Meddelelse har behaget at svare, at han personlig vil aabne Stortingets Forhandlinger idag Kl. 1.

Referat:

Balgkomiteen meddeler at have valgt Stang til Formand og Viljedahl til Sekretær.

Enstemmig: Vedlægges Protokollen.

Mødet hævet Kl. 10,35.

Modtagen af den dertil opnævnte Deputation indfandt Hs. Majestæt Kongen sig Kl. 1 i Stortinget, ledsaget af Regjeringens Medlemmer, Høiesteret og flere Autoriteter, og aabnede Stortinget.

Hs. Majestæt oplæste følgende Throntale:

Gode Herrer og norske Mænd!

Det venstabelige Forhold mellem de forenede Riger og alle fremmede Magter bestaar uforandret. Almindeligt Ønske om Fred og Forstaaelse mellem Staterne giver mig Haab om, at vore internationale Forbindelser ville opretholdes og befæstes. Vi kunne med Guds Bistand trygt hengive os til Arbejde for Fremstridt paa Samfundslivets Omraade og føre videre det Værk, som vi have taget i Arv.

Der foreligger store Opgaver for Statsmagterne, hvis Landets Interesser skulle varetages betimeligt og tidsmæssigt, og Udviklingen ledes i de rette og sikre Spor. Til deres Løsning paa kalder jeg med Fortrøstning Stortingets Medvirken.

Omstændighederne have medført, at Lovforslag, som jeg har ladet forelægge forrige og tidligere Storting, ikke da ere komne til afsluttende Behandling. For Flerheden af disse er den tidligere Forelæggelse et Udtryk for den Vigtighed, jeg maa tillægge dem, dels for Samfundet i det Hele og dels for nogle af vore første Næringsgrene, jaavel som for Ordningen af enkelte administrative Forhold. I det Fremsettelse ster paany, finder jeg særligt at burde fæste Opmærksomheden ved Forslagene til Love om Folkestolen, om Norges Bank, om Jordleie, om Handelsregistre og Skibsregistre, om Navigationsvæsenet, samt om Oprettelse af en Pensionskasse for offentlige og kommunale Tjenestemænd.

af nye Lovarbeider, der ville blive fremfattede, er der enkelte, hvis Vedtagelse i den nærmeste Fremtid maa ansees særligt paatrævet. Dette gjælder om Forslag til Lov om Tilshyn med Arbeide i Fabrikker samt Forslag til Lov om Arbeidstiden i forskjellige Virksomheder, hvilke Love ere tænkte at skulle danne de første Led i en Række af Foranstaltninger fra Statens Side for at forbedre Arbeidernes Raar og hæve deres Stilling i Samfundet. Ved Udfærdigelsen af den nye Lov om Rettergang i Straffsager er det blevet Pligt at fremkomme med Forslag til Forandringer i Straffeloven snarest muligt, i Betragtning af den nære Forbindelse, hvori disse Lovarbeider staa med hinanden. Tiden er nu inde til at organisere de Stridskræfter, som Landets nordlige Egne kan stille; for Opnaaelse af dette Formaal, vil det imidlertid vise sig nødvendigt at indbringe et Lovforslag om Børnepligt og Udskrivning i Tromsø Stift, til hvis Vedtagelse i Forbunds Interresse jeg indbyder.

Jovrigt vil der af nye Lovforslag fremsættes flere af Bigtighed, der enten ere ubearbejdede ifølge Henvendelse fra Stortinget, eller hvortil Initiativet er givet ved Samfundskrav.

Stortinget vedtog i 1887 en Plan for Omorganisation af Hæren, hvortil i 1888 spiedes en ved et Regjeringsforslag æftet Bemyndigelse til dens Gjennemførelse. I Overensstemmelse hermed er Organisationsarbeidet ført saa langt, som de nødvendige Forarbeider og de til Raadighed stillede Midler have tilladt. Jeg nærer det Haab, at Norges Riges Repræsentanter ville hde mig kraftig Bistand til at give Forsvarsvæsenet en Udvikling, svarende til alvorlige Tidens Krav og til den høie Interresse, der for Fædrelandet og Broderfolket er knyttet til det.

Mit Haab om, at den Tid ikke skulde være fjern, da Statsfinansernes Tilstand tillod Udførelsen af en mere omfattende Virken for Fremme af Landets Næringsveie og Forbedring af dets Kommunikationer, er ikke blevet skuffet. Statens Indtægter ere i Stigende. Det er mig en stor Tilfredsstillelse nu at kunne forelægge et Budget, der vidner om bedre Tider. Det er selvfølgelig, at den økonomiske Fremgang og Statens øgede Evne have øvet Indflydelse paa forskjellige Forelæggelser. En af dem vil gaa ud paa Gjenoptagelse af Jernbanebygningen, som paa Grund af mindre heldige Konjunkturer i nogen Tid har været afbrudt. Jernbanearbeidet er antaget at burde iværksættes efter en Plan, der dels slutter sig til det færdige Jernbanenet som udvidende og fuldstændiggjørende og dels omfatter en vigtig indre Forbindelseslinie i en Landsdel, hvor Anlæg af Jernveie hidtil kun i mindre Udstrækning ere komne til Udførelse. Hvad der forelægges er en første Byggeplan, hvorfra der, saasnart tilstrækkelige finansielle Midler kunne stilles til Raadighed, vil være at gaa over til nye Foretagender,

for at se vore Kommunikationsforholde bragte i muligt Overensstemmelse med vigtige Landsdeles Krav.

Idet jeg erklærer Norges Riges 38te ordentlige Storthings Forhandlinger for aabnede, nedbeder jeg Herrens Betsignelse over Eders Gjerning, og forbliver Eder, gode Herrer og norske Mænd, med al Kongelig Yndest og Raade velbevaagen.

Kristiania Slot den 7de Februar 1889.

Oscar.

J. Sverdrup.

Lehmann.

Efterat derpaa en Beretning om Rigets Tilstand og Bestyrelse, siden Nationens Repræsentanter sidst var samlede, var oplæst af Hs. Exc. Statsminister Stang, modtog Præsidenten paa Stortingets Vegne forannævnte Dokumenter, hvorefter han ytrede:

„Store og vigtige Opgaver foreligger det nu aabnede 38te ordentlige Storting, og Repræsentanternes Fædrelandsynd, Dygtighed og Arbeidskraft vil der blive stillet stærke Krav til. Stortinget vil ikke svigte disse. Vi begynde vort Arbeide med samstemmigen at udbringe det Ønske: Gud bevare Kongen, Fædrelandet og Broderriget!“

I dette Ønske iftemte Stortingets øvrige Medlemmer.

Hs. Majestæt Kongen med Følge forlod derpaa Stortinget, ledsaget af den Deputation, der havde fungeret ved Modtagelsen.

Efter Forslag af Præsidenten besluttedes enstemmig: Hs. Majestæt Kongens Tale og Beretningen om Rigets Tilstand udlægges til Efterhyn for at foretages i et senere Møde.

Mødet hævet Kl. 1,45.

Møde den 9de Februar.

Præsident: Stang.

Dagsorden:

Referat: Statsraad Olaf Olsen overbragte følgende kongelige Propositioner: